

INFORMATION OM GRK:s RASUTBILDNING

Inledning

Golden retrieverklubbens rasutbildning kan genomföras antingen i studiecirkelform eller i form av två veckoslutsträffar. Det går också att genomföra utbildningen i egen regi tillsammans med en mentor.

Målsättning med GRK:s rasutbildning

Målsättningen med utbildningen är att ge deltagarna en teoretisk inblick i raskunskap, avel och uppfödning. Den skall även ge tillfälle att utbyta praktiska erfarenheter med andra deltagare samt mentorer eller inbjudna experter. Genom att närvara vid prov, utställning och olika typer av beskrivningar där golden deltar, får deltagarna en ökad kunskap om vår ras. Den skall även ge deltagarna en god inblick i GRK:s arbete med att utveckla och bevara rasen genom de rasspecifika avelsstrategierna (RAS).

Målgrupp

Utbildningen vänder sig till alla som är intresserade av avel och uppfödning. Det kan vara erfarna uppfödare, blivande uppfödare, hanhundsägare samt alla som är intresserad av rasen Golden retriever.

Deltagande mer än en gång

Eftersom avelsarbete är i ständig utveckling där ny kunskap och nya avelsverktyg hela tiden tillkommer, är det viktigt att även erfarna uppfödare deltar i klubbens rasutbildning. Har man genomgått utbildningen en gång tidigare och detta finns dokumenterat, är detta tillräckligt och något slutprov behöver självklart inte skrivas.

RAS-dokumentet i fokus

Rasutbildningen bygger till största del på Goldenklubbens rasspecifika avelsstrategier (RAS), ett dokument som behandlas ingående vid varje kurstillfälle och där deltagarna arbetar med hur de olika delarna är anpassningsbara på den egna aveln och de egna hundarna. Målsättningen är att alla som genomgått rasutbildningen ska ha god kunskap om vårt RAS-dokument och hur det kan hjälpa till i vårt avelsarbete.

Krav för att kunna använda klubbens valphänvisning

Den som vill få diplom och bli godkänd i rasutbildningen ska förutom godkänt slutprov, dessutom kunna dokumentera att han eller hon varit närvarande vid ett officiellt retrieverjaktprov (B), en officiell utställning och en mentalbeskrivning BPH alt (MH). Önskvärt är att man också närvarar vid en funktionsbeskrivning retriever (FB-R). Detta kan dokumenteras antingen med protokoll från egen hunds deltagande eller med intyg skrivet av funktionär vid aktuell prövning. Intygsblankett kan hämtas i sektionshandboken. Länk till sektionshandboken finns på GRK:s hemsida längst ner i sidfoten. Klicka på "Sektionshandboken".

LÄSA UTBILDNINGEN I EGEN REGI

Den som vill genomföra utbildningen i egen regi ska läsa den litteratur som finns i kursplanen nedan, samt skriva slutprovet, allt i nära samarbete med sin mentor.

Mentorskap

En mentor är en person som hjälper dig i din utbildning. Det är en person med gedigen och lång erfarenhet av Golden retriever och avelsarbete samt följer GRK:s avelsrekommendationer. Du skall kunna vända dig till din mentor för råd och hjälp. Mentorn blir ditt bollplank under utbildningen.

Kontakta utbildningsansvarig i klubben, e-post: utbildning@goldenklubben.se för att gemensamt hitta en lämplig mentor åt dig.

Slutprov

Slutprovet beställs från Annika Andersson via e-post: annika.andersson@goldenklubben.se
Slutprovet och intygsblanketterna skickas sedan till Annika Andersson för granskning, helst via post Lantmannagatan 20, 532 34 Skara.

LYCKA TILL!

**Glöm inte att skicka in utvärderingen till utbildningsansvarig efter avslutad kurs.
Utvärderingsblankett finns sist i denna manual.**

Tack på förhand!

Litteratur och övrigt material

Material	Var hittar jag detta?
Hunduppfödning i teori och praktik av Åsa Lindholm, Catharina Linde Forsberg och Ingalill Blixt.	SKK webbshop
GRK:s raskompodium	Beställ via GRK:s hemsida "Klubbshop"
GRK:s valpbroschyr	Beställ via GRK:s hemsida "Klubbshop"
GRK:s avelsrekommendationer	GRK:s hemsida "För uppfödare"
GRK:s valphänvisningsregler	GRK:s hemsida "För uppfödare"
GRK:s stadgar	GRK:s hemsida "Om klubben"
SKK:s avelspolicy och grundregler	SKK:s hemsida
SKK:s köpeavtal, reg.anmälan och fodervärdsavtal	Kontakta SKK reg.avd
Rasspecifika avelsstrategier för Golden retriever (RAS)	GRK:s hemsida "För uppfödare"
Information MH, BPH och funktionsbeskrivning (FB-R)	GRK:s hemsida "Mentalitet" och "Funktion"
SKK Hunddata	http://hundar.skk.se/hunddata
SKK Avelsdata	http://hundar.skk.se/avelldata
Rasdata Golden retriever	http://www.rasdata.nu/golden
Rasens historia	Raskompodiumet eller hemsidan "Om Golden"

STUDIECIRKEL ARRANGERAD AV KLUBBENS SEKTIONER

Studiecirklar och veckoslutsträffar arrangeras av GRK:s sektioner. I bägge fallen ska en ansvarig cirkelledare för utbildningen utses. För att utbildningen ska vara meningsfull bör också minst en eller två erfarna uppfödare vara med i utbildningen. Alternativt kan man bjuda in en erfaren uppfödare att närvara vid träffarna.

Extern medverkan

Försök få minst två externa medverkande under studiecirkelns gång, exempelvis:

- Kennelkonsulent
- Försäkringsrepresentant
- Fodereexpert
- Beteendekunnig
- Genetiker
- Utbildare i jaktapportering
- Open Showdomare eller van utställare

Kursplan

Studiecirkelarna genomförs under sex teoretiska kurstillfällen och ett praktiskt kurstillfälle. Det praktiska kurstillfället som genomförs utomhus, läggs in i kursplanen där bäst passar med hänsyn till årstid och väderlek. Vill man genomföra utbildningen på veckoslut, bör två helger avsättas. Sammanlagt blir det 21 lektionstimmar (45 min). I utbildningen bör ingå såväl teori som praktik.

Eventuella frågor om rasutbildningen besvaras av Annika Andersson.

E-post: annika.andersson@goldenklubben.se

Slutprov

Slutprovet beställs från Annika Andersson via e-post: annika.andersson@goldenklubben.se
Slutprovet och intygsblanketterna skickas sedan till Annika Andersson för granskning, helst via post Lantmannagatan 20, 532 34 Skara.

TRÄFF 1

- Presentation av deltagarna. Erfarenheter, förväntningar, mål med deltagandet.
- Presentation av litteraturen och övrigt material
- Visa på möjligheterna att söka hundinformation via Internet
- DVD-filmen "Golden retriever – möjligheternas ras"

RAS

Läs gemensamt i vårt RAS-dokument och gå igenom rasens historia, avelspolicy, avelsstrategi, klubbstyrelsens uppdrag och långsiktiga mål.

Till nästa gång:

Läs RAS-dokumentet Jakt & funktion. Var och en formulerar hur de ska uppnå målen utifrån det avelsmaterial de själva har.

Genomgång av vad som ska läsas in till nästa gång:

- Hunduppfödning i teori och praktik:
- Att vara hunduppfödare (sid 11-30)
-Att ha ett avelsmål (sid 141-162)

TRÄFF 2

Diskussion om de genömlästa kapitlen i boken.

- Varför vill jag vara hunduppfödare?
- Hur väljer jag avelsdjur?
- Genömgång av rasens mentala standard (sidan 13 i raskompendiet)
- Genömgång av läxan från träff 1.

RAS

Genömgång och diskussion kring våra kortsiktiga mål för mentalitet. Titta gemensamt på protokoll och spindeldiagram från både BPH och MH och hur intensitetsskalorna är utformade.

Till nästa gång:

Läs igenom RAS-dokumentets avsnitt Mentalitet. Var och en formulerar hur de ska uppnå målen utgående från det avelsmaterial de själva har.

Genömgång av vad som ska läsas in till nästa gång:

Hunduppfödning i teori och praktik:

- Förberedelser inför valpkullen(sid 163-170)
- Reproduktion (sid 171-218)
- Dräktighet och valpning (sid 219-262)

TRÄFF 3

Diskussion om de genömlästa kapitlen i boken:

- Hur går parningen till?
- Om tiken inte vill?
- Om hanen inte vill?
- Vem kan hjälpa till?
- När kan konstgjord befruktning vara tillrådlig? Vad ska jag tänka på under dräktigheten?
- Den dräktiga tikens utfordring?
- Vad behöver finnas inför valpningen?
- Hur ska en valplåda vara beskaffad?
- Hur går valpningen till?
- Vad är en normal valpning?
- När ska jag söka hjälp?
- Vad göra med döda, sjuka eller missbildade valpar?

RAS: Genömgång och diskussion kring kortsiktiga mål för hälsa.

Till nästa gång: RAS-kompendiet Hälsa Var och en formulerar hur de ska uppnå målen utifrån sitt eget avelsmaterial

Genömgång av vad som ska läsas till nästa gång:

Hunduppfödning i teori och praktik:

- Genetik på lätt sätt (sid 123-140)

TRÄFF 4

Diskussion om de genomlästa kapitlen i boken

- Ta reda på vilka vanliga sjukdomar vi måste ta hänsyn till i avelsarbetet samt hur de nedärvs. Nämn minst fyra olika sätt.
- Ta reda på en individs inavelsgrad och inavelspopulationens inavelsgrad.
- Räkna ut inavelsgraden på några fiktiva parningar.
- Ta reda på vilket avelsindex en hund har.
- Genomgång av, broschyrer, informationsmaterial och erforderliga blanketter som köpeavtal, registreringsanmälan och fodervärdsavtal.

RAS

Genomgång och diskussion kring kortsiktiga mål för avelsstrukturer.

Till nästa gång:

RAS-kompendiet Avelsstrukturer - Var och en formulerar hur de ska uppnå målen utifrån det avelsmaterial de själva har.

Genomgång av vad som ska läsas in till nästa gång:

Hunduppfödning i teori och praktik:

- Valpliv hos uppfödaren (sid 263-282)
- Valarnas mentala utveckling (sid 283-290)
- Försäljning lagar avtal och leverans (sid 291-306)
- Utfordring av tik och valpar (sid 72-95)

TRÄFF 5

Diskussion om de genomlästa kapitlen i boken:

- Vad kan drabba den nyförlösta tiken?
- Hur utfordrar jag min nyvalpade tik?
- När ska valparna börja få mat och vad ska de äta?
- När kan jag ta emot besökare efter valpningen?
- Hur utvecklas de späda valparna?
- Vilka sjukdomar kan de små valparna drabbas av och hur upptäcker jag dessa?
- När ska jag registrera mina valpar och hur gör jag?
- Valpkullsförsäkring - när och hur?
- Hur utvecklas valparna vidare och var ska jag ha den växande kullen?
- Kontakt med valpköpare - vilka krav ställer jag på de blivande hundägarna?
- Genomgång av broschyrer, informationsmaterial och erforderliga blanketter som köpeavtal, registreringsanmälan och fodervärdsavtal.

Diskutera tillsammans och sätt samman det som ska följa med valpen vid försäljning i form av råd, information, och juridiska dokument. Gå igenom SKK:s regler för vad som måste följa med en valp som är registrerad i SKK

RAS

Genomgång och diskussion kring kortsiktiga mål för exteriör.

RAS-kompendiet Exteriör - Var och en formulerar hur de ska uppnå målen utifrån det avelsmaterial de har.

TRÄFF 6

Förslag på innehåll, sista träffen:

- Besök av expert, t.ex. genetiker, kennelkonsulent eller försäkringsrepresentant.
- Tid till allmänna funderingar kring vår ras Golden Retriever och uppfödning/avel.
- På vilka sätt kan/ska man utvärdera sitt avelsarbete?
- Utvärdering av Rasutbildningen.

Praktiskt kurstillfälle som en sjunde gång

Ett kurstillfälle med praktiska övningar där det är lämpligt med hänsyn till årstid och väderlek.

Inför detta kurstillfälle ska deltagarna ha läst igenom GRK:s raskompendium.

Praktiska övningar (utomhus):

- Exteriör genomgång med hundar av olika kvaliteter och typer som kursdeltagarna gemensamt går igenom - gärna med egna hundar.
- Jaktpresentation där duktiga hundar visar olika moment från ett jaktprov. Egna hundar tas med för att kursdeltagarna ska ges möjlighet att pröva på något eller några moment med sina hundar - t ex markering, att ta ett vilt, apportera i vatten och testa skott.

Praktiska tips:

- Bestäm antal kursdeltagare. Mer än 12 kan vara jobbigt försök då istället dubbla kursen.
- Marknadsför utbildningen i Golden Nytt (sektionsspalten), på sektionens hemsida och i eventuella utskick till medlemmarna.
- Tryck på att utbildningen är till för ALLA rasintresserade och att det är viktigt att erfarna uppfödare tar sig tid att delta.
- Gå igenom materielförteckningen i god tid och se till att få fram tillgängligt materiel.
- Kontakta studiefrämjandet på orten, även om du inte får någon vidare ekonomisk hjälp kan du kanske få hjälp med fri lokal för träffarna.
- Se till att du har en eller flera erfarna uppfödare med i gruppen - om inte, försök övertala någon att komma med.
- Gör en budget och räkna ut vad kursen ska kosta med litteratur, extern medverkan, lokal, fika och andra omkostnader. Detta för att innan kursstart kunna ge de intresserade en ungefärlig kostnad av vad kursen kommer kosta.
- Skaffa fram mappar och se till att du har en kopian tillgänglig. Det är ganska mycket papper som behöver vara framtagna till deltagarna när kursen börjar. Även här kan du få hjälp av Studiefrämjandet.

Utvärdering av GRK:s rasutbildning. Lämnas till din cirkelledare för vidare befordran till klubbens utbildningsansvarige. Du som läser i egen regi, skicka direkt till utbildningsansvarig.

1. Har utbildningen motsvarat dina förväntningar?

Betygssätt på en skala 1-10, där 1 är lägsta betyg och 10 är högsta betyg

1   2   3   4   5   6   7   8   9   10

Eventuella kommentarer:

.....
.....

2. Har dina kunskaper om jakt & funktion har förbättrats efter kursen?

Ja   Nej

Eventuella kommentarer:

.....
.....

3. Har dina kunskaper om mentalitet har förbättrats efter kursen?

Ja   Nej

Eventuella kommentarer:

.....
.....

4. Har dina kunskaper om hälsa har förbättrats efter kursen?

Ja   Nej

Eventuella kommentarer:

.....
.....

5. Har dina kunskaper om avelsstruktur har förbättrats efter kursen?

Ja   Nej

Eventuella kommentarer:

.....
.....

6. Har dina kunskaper om exteriör har förbättrats efter kursen?

Ja   Nej

Eventuella kommentarer:

.....
.....

7. Har du några förslag till förbättringar på kursens innehåll och upplägg?

.....
.....
.....

8. Ordet fritt

.....
.....
.....